

Ansøgning om at blive Årets Landsby 2023

Landsbyklyngen Gudmekongens land ansøger hermed om, at en af vores landsbyer – nemlig fiskerlejet Lundeberg på Sydøstfyn – bliver Årets Landsby 2023.

Lundeberg har omkring 450 indbyggere, en rig historie og et særligt drive, der har trodset landsbydøden og nu sikrer, at Lundeberg er klar til og også i fuld gang med den grønne omstilling

- med udfasning af gas til fordel for en fælles varmeløsning
- med et stort og varieret forbrug af lokale og økologiske varer, som lundeborgerne køber i deres lokale købmandsbutik
- med populære kurser i vegetarmadlavning
- med fællesspisning med stort fokus på vegetarmad hver onsdag i byens lille forsamlingshus, Aktivhuset, med bl.a. stor tilslutning fra børnefamilier
- med genbrug af alt mellem himmel og jord fra tøj, sko, bøger og køkkengrej til legetøj, møbler, havefliser og stauder til haven – dels gennem opslag på byens lokale facebookside, enten til gratis afhentning eller til en billig penge, dels gennem et lille stationært loppemarked, hvor man afleverer sine gode, brugte ting og til en meget billig pris kan købe noget andet, man kan bruge, med hjem. Loppemarkedet bliver bestyret af bazardamerne, som er en gruppe under byens Quindeklub, og pengene går ubeskåret til byens lille forsamlingshus og til fælles aktiviteter for lundeborgerne
- med en høj grad af lån og udlån af alt fra autostole og børnesenge til hækkeklippere og forskelligt værktøj formidlet gennem den lokale facebookside
- med fælles transportmuligheder dels ved annoncering af og efter kørelejlighed på byens lokale facebookside, dels ved en fast praksis om at tilbyde gående et lift på vejen mellem Lundeberg og landevejen 5 km derfra. Kun en skolebus betjener Lundeberg.

Får vi ikke hjælp udefra, må vi klare det selv

Som så mange andre landsbyer har Lundeberg oplevet, at købmanden, banken, postekspeditionen og den lokale skole lukkede. Men kendetegnende for Lundeberg har været og er et stærkt sammenhold og en stærk vilje til at overleve som landsby.

Lidt a la: Får vi ikke hjælp udefra, så må vi klare det selv.

Det gjaldt fx, da byen ønskede en ny legeplads. En børn- og ungegruppe fik med god hjælp fra hele byen samlet mere end 1 mio. kr. til en stor, flot vikingelegeplads oven for havnen.

Det gjaldt, da det stod klart, at en købmandsbutik var afgørende for byens overlevelse, for dels flyttede ældre borgere fra byen, når de ikke længer kunne køre bil, dels droppede sejlerne og andre turister Lundeberg, fordi der ikke var indkøbsmuligheder. Hele byen bakkede op, købte medlemsbeviser, støttede med indskud og meldte sig til at stå bag disken mv, da en gruppe borgere tog initiativ til Lundebergs egen købmandsbutik, der drives af frivillige.

Nytilflyttere bliver headhunted til at tage vagter og bliver på den måde hurtigt integreret i byens liv.

Fælles varmeløsning

Det gjaldt også, da Lundeberg som en af Svendborg Kommunes 15 gaslandsbyer i det tidlige forår

2022 under de stigende gaspriser fik melding om, at byen ikke ville få fjernvarme lagt ud i overskuelig fremtid. Med god opbakning fra lundeborgerne gik en arbejdsgruppe, Lundeborg Varme, i gang med at researche på mulighederne for en fælles varmeløsning, og Lundeborgs egen fjernvarmecentral er nu godt på vej i et tæt samarbejde med Svendborg Kommune og Rambøll.

Langt de fleste af de lundeborgere, der var i gang med planer om en individuel luft til vandvarmepumpe, satte deres planer på standby. Og i forbindelse med et borgermøde i juni 2022 bakkede mere end 75 procent op med en underskrevet interessetilkendegivelse til en fælles løsning baseret på arbejdsgruppens research og samarbejde med kommunens varmeplanlægger – nemlig en lokal fjernvarmecentral med en stor luft til vandvarmepumpe og en lille gaskedel til spidsbelastningssituationer.

På grund af den store opbakning bevilgede Svendborg Kommune penge til en dybdegående varmeanalyse, som i efteråret 2022 viste, at fjernvarmeløsningen er en god løsning både samfundsøkonomisk, klimamæssigt samt for den enkelte husstand i Lundeborg. Analysen blev præsenteret på et borgermøde, som gav fuld opbakning til at fortsætte med projektet.

Kommunen besluttede tidligt i 2023 at igangsætte plan-arbejdet for fjernvarmeprojektet, der var stiftende generalforsamling i Lundeborg Varme A.M.B.A., og kommunalbestyrelsen bevilgede 100.000 kr. til projektforslag og støjrapport. Hvis alt går vel, er der endelig vedtagelse af lokalplan i starten af 2024, og fjernvarme i rørene i Lundeborg ved fyringssæsonens start i 2025.

Forenings-Lundeborg

Med et utal af foreninger, klubber og arbejdsgrupper og med byens borgerforening i spidsen er Lundeborg en aktiv og velfungerende landsby, der tiltrækker ikke mindst børnefamilier, og hvor nytilflyttere hurtigt bliver integreret. Langt de fleste voksne er aktive et eller flere steder, og lundeborgerne er gode til at samarbejde og bringe hinandens forskellige kompetencer i spil.

En rig historie

Lundeborg har en rig forhistorie. I nabobyen Gudme lå fra år 200 og 500 år frem Danmarks største by og rigeste samfund med stærke kontakter til Rom. Og i Lundeborg lå Danmarks første handelsplads, hvor der både blev handlet og fremstillet mange varer. Her var også anløbsplads, hvorfra området både importerede og eksporterede varer.

Byen Lundeborg opstod i 1600-tallet som udskibningssted for teglsten. I 1861, hvor der boede omkring 50 fiskere og søfolk, begyndte godsejer N.F.B. Sehested på Broholm at realisere en drøm om at gøre Lundeborg til købstad. Han anlagde havn, pakhus og købmandsgård og opførte derefter en hel by. Senere brast drømmen, men Lundeborg fortsatte som en driftig fisker- og handelsby, i dag dog desværre uden fuldtidsfiskere.

Vi håber, at Lundeborg kan komme i betragtning som Årets Landsby 2023, og vi og Lundeborg står selvfølgelig til rådighed med alle yderligere oplysninger, I måtte ønske.

Bedste hilsner

Jens Peter Jacobsen

formand Landsbyklyngen Gudmekongens Land

jepja@fmk.dk tlf. 7253 2074